Малай үбэлжэлгэдэ бэлэн гүт?

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

Октябриин 8 1942 он ПЕТЕРГ № 239 (4051)

СЭН 15 МҮНГЭН

„Нүхэдүүд хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд, мастернууд! Түрэл Улаан Армидаа улам ехээр туһалая! Фронтдоо туһалха ябадалые ехэ болгохо хэрэгээр агууехэ Октябръска социалистическэ революциин XXV жэлэй ойе тэмдэглэе! Зэбүүн муухай дайсаниие даража һалгааха сагые дүтэлүүлэе!“.

(„ПРАВДА“).

Героическа Сталинград

(„Правдын“ түрүү бэшэгһээ)

Хорин табан жэлэй хугасаа соо энэ город тухай бүхы хүн түрэлхитэн хэды дахин гол ехэ анхаралаа хандуулна гээшэб! Советскэ арад зоной эльгэ зүрхэндэнь хэды ехээр һанагдана гээшэб! Гражданска дайнай толотомо һайхан хуудаһанууд энэ городой нэрэтэй холбогдонхой. Манай индустриализациин бурыялма ехэ дэбжэлтэнь мүн лэ энэ городтой таһаршагүй холбоотой байха юм. Тиин мүнөө дайн сэрэгэй гал түймэр бүхы дэлхэйе бэһалээд байхадань Сталинград тухай алдар соло дахиад бадаржа байна.

Баатар—город, сэрэгшэ—город, манай алдарта һайхан заншалнуудые ба большевистскэ булад хатуу зоригые харуулһан город.

1918 ониие һанаад үзээ.

Контрреволюциин хорото галай сахариг Царицаниие тойрон улам ехээр үйтаран бэһэлжэ байгаа. Сатаангвардейскэ генералнууд Волга мүрэнэй дэргэдэхи хэрэм городые унаба гэжэ амаа тамшаажа байгаа бэлэй. Парти ба Ленин болбол түс городой обороные нүхэр Сталинда даалгаа һэн. Хэдэн дивизинүүд, бригаданууд, полкнууд тон богонихон болзор соо байгуулагдаа һэн. Тэндэхи ашарадые дайсад ба залхуу хойрогуудһаа сэбэрлээ. Энэ город сэрэгэй лагерь болоо. Царицинска заводуудай хүдэлмэришэд гартаа буу барижа бодобо.

—Сталинградецууд! Өөһэдынгөө абанарай улаан шуһаа адхажашэнгээлэн газар дайлые, үйлсэнүүдые, гэр байрануудые хамгаалхын түлөө бултадаа бодогты! Царицинска обороныи геройнууд өөһэдынгөө хандалга бэшэг соо Сталинградые хамгаалагша баатарнууд Таанартаа иигэжэ хэлэнэ: «Манай инаг һайхан городые дайсанда бү үгэгты! Сталинай нэрыэ мүнхэжүүлэн городые юуньһээшье сухарингүйгөөр хамгаалагты! Таанар тухай алдар солонь Царицаниие хамгаалагшад мэтэр нанаан ге соо ханшинажа байхаар тулалдагты!».

Доной губи талаһаа эхилээд Хойто Кавказ ба Туркистан хүртэр Советскэ Россин зүүн-урдахи уугаа ехэ территори дээрэ болжо байһан тэмсэл хадаа 1918 ондо Царицан шадар шидхэгдэнэн байха юм.

Тиин мүнөөшье Сталинградай героическа оборонo болбол гитлеровскэ үргэн ехэ түсэбые эбдэжэ байгаа. Гитлер болбол энэ городыэ гартаа абаад манай фронтые таһа татаха гэжэ болоһон байгаа. Немецууд Сталинградые эзэлжэ абаад, өөһэдынгөө сэрэгүүдые Москва тээшэ, Баку тээшэ абаашажа табиха һаналтай байһан тула Сталинград тээшэ галзуугаар дуташаага. СССР-тэ эсэргүү тэмсэлэй фронтые үргэдхэхэ гэжэ Гитлерэй зохесһон Сталинградтай холбоотой үргэн ехэ түсэбынь бүтэбэгүй. Сталинградай героическа оборонo болбол бусад үрэнүүдэй эүгөө Советскэ Союзай хүсэ шадалыень тоохо хүндэлхэ ябадалыень улам ехээр бүхэжүүлээ.

Дайн байлдаан соо хатуужаһан солдат шэнгээр манай Сталинград өөрынгөө пост дээрэ хатууугаар байна. Немецкэ самолетуудай галзуу ехээр бомбодожо байхадань заводууд өөрынгөө продукциие бүтээжэ гаргаһан зандаа байгаа, тиин дайсанай бомбонууд заводуудай байшангуудай зарим хубиинь гэмтээхэдэнь нараалтайгаар байгуулагдаһан мастерскойнууд соо танкнууд заһагдаад, заводой үүдэ порамсаараа байлдааныа ородог байгаа.

Царицаниие хамгаалагшад тухай домог дурасхал манай сэжэ зүрхэн соо хэзээшье мартагдахагүй. Социалистическэ индустриализациин эгэсэн туруушын заводнууд хадаа социалистическэ мүрысөөнэй тугые дээрэ барижа, ажалай үндэр бүтээсэ харуулан, ажалай жаяг заршамые хаа-хаанаагүй хатуу шангаар табиһанайнгаа аша туһаар, мүрысөөнэй хөөрдохи шатын дүн гаргалгые бүри өхэнтүүд амжалтануудаар угтажа байна. Курбын МТС-эй суута комбайнер нүхэр Тудуп Цырендоржиев тарыахуряалгын туруушын үдэрнүүдтэ өөрынгөө комбайнаар үдэрэй 20—20 га хуряажа эхилһэн аад, һүүлэй үедэ 30—40 га үлүүтэй хуряагаа. Иигэжэ нүхэр Цырендоржиев хамта 268 га хуряаһан байна. Хүдөө-ажахын жэлэй эгээ нарюусалгатай үе—хабарай тарилга ба үбһэ, тарыанай хуряалгын үеэнүүдтэ эрхимээр хүцэлмэрилжэ, стахановска ажалай эрхим жэшэ харуулагшадай тоо нилээд олон болонхой.

Социалистическэ мүрысөөнэй условинуудай үндэһөөр 1942 оной ноябриин эхин хахадта хөөрдохи шатын дүн гаргагдаха байна. Иимэһээ аймагай пазартаряалангай таһагууд, МТС-эй директорнууд, политотделнүүдэй начальнигууд болбол кандидатуудые—колхозууд, тарыан ажалай ба трактورна бригаданууд, комбайнова агрегадуудай звенонууд, малажалай фермэнүүд ба малажалай саашадаа хутжэхын түлөө ба үндэр ургасын түлөө мүрысөжэ байгаа хүдөө-ажахын туруушуулые шэлэн олохо талаар өхэхэн хүдэлмэри ябуулха өөнотой болоно. Мүн энээнтэй хамта, Бүхэсоюзна соцмүрысөөнэй туруушын шатын хүдэлмэриин дүн гаргалгын практика болбол олонхи газарай таһагууд, МТС ба МТС-эй политотделнүүдтэ социалистическэ мүрысөөе хүтэлбэрилхэ талаар хүдэлмэри шэнэлхэн табигдажа һайжараагүй байха юм. Энээнэй нэгэ баримтань халаа мүрысөөнэй туруушын үедэ тус МТС-эй политотдел болбол лабарай хүдэлмэриин үедэ «социалистическэ хүдөө-ажахын отличник» пу, али СССР-эй Наркомземэй маргаалай грамотаар шагнуулхын түлөө нэгэшье кандидадые дэбжүүлээгүй ябадал болоно. Үнэнлөө хадаа тус МТС-эй харьяата колхозуудаар мүрысөөнэй условии дүүргэһэн колхозууд, бригада, звено ба хүдөө-ажахын туруушуул нилээд олон байгаа.

Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, зарим аймаг, районуудай газарай таһагууд ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй соцмүрысөөнэй хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандажа, энэ шухала хэрэгые хүтэлбэрилдэгүй ябадалынь харуулна. Эдэнэр соцмүрысөөнэй удхашанар гээшэ энхэ амгаланшье сагта, дайн сэрэгэй боложо байһан мүнөө үедэ илангаяа өхэ түргэтэй юм гэжэ ухаа ойдоо хүсэд хээгүй байнад.

Бүхэсоюзна соцмүрысөөнэй хөөрлохи шатын дүн гаргагдаха болзор дутэлжэ байна. Энэндэ бүхы анхаралаа ба харюусалгатайгаар нүхэд хадаа социалистическэ мүрысөөнэй тугые дээрэ барижа, ажалай үндэр бүтээсэ харуулан, ажалай жаяг заршамые хаа-хаанаагүй хатуу шангаар табиһанайнгаа аша туһаар, мүрысөөнэй хөөрдохи шатын дүн гаргалгые бүри өхэнтүүд амжалтануудаар угтажа байна. Курбын МТС-эй суута комбайнер нүхэр Тудуп Цырендоржиев тарыахуряалгын туруушын үедэ 20—20 га хуряажа эхилһэн аад, һүүлэй үедэ 30—40 га үлүүтэй хуряагаа. Иигэжэ нүхэр Цырендоржиев хамта 268 га хуряаһан байна. Хүдөө-ажахын жэлэй эгээ нарюусалгатай үе—хабарай тарилга ба үбһэ, тарыанай хуряалгын үеэнүүдтэ эрхимээр хүцэлмэрилжэ, стахановска ажалай эрхим жэшэ харуулагшадай тоо нилээд олон болонхой.

Социалистическэ мүрысөөнэй условинуудай үндэһөөр 1942 оной ноябриин эхин хахадта хөөрдохи шатын дүн гаргагдаха байна. Иимэһээ аймагай пазартаряалангай таһагууд, МТС-эй директорнууд, политотделнүүдэй начальнигууд болбол кандидатуудые—колхозууд, тарыан ажалай ба трактورна бригаданууд, комбайнова агрегадуудай звенонууд, малажалай фермэнүүд ба малажалай саашадаа хутжэхын түлөө ба үндэр ургасын түлөө мүрысөжэ байгаа хүдөө-ажахын туруушуулые шэлэн олохо талаар өхэхэн хүдэлмэри ябуулха өөнотой болоно. Мүн энээнтэй хамта, Бүхэсоюзна соцмүрысөөнэй туруушын шатын хүдэлмэриин дүн гаргалгын практика болбол олонхи газарай таһагууд, МТС ба МТС-эй политотделнүүдтэ социалистическэ мүрысөөе хүтэлбэрилхэ талаар хүдэлмэри шэнэлхэн табигдажа һайжараагүй байха юм. Энээнэй нэгэ баримтань халаа мүрысөөнэй туруушын үедэ тус МТС-эй политотдел болбол лабарай хүдэлмэриин үедэ «социалистическэ хүдөө-ажахын отличник» пу, али СССР-эй Наркомземэй маргаалай грамотаар шагнуулхын түлөө нэгэшье кандидадые дэбжүүлээгүй ябадал болоно. Үнэнлөө хадаа тус МТС-эй харьяата колхозуудаар мүрысөөнэй условии дүүргэһэн колхозууд, бригада, звено ба хүдөө-ажахын туруушуул нилээд олон байгаа.

Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, зарим аймаг, районуудай газарай таһагууд ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй соцмүрысөөнэй хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандажа, энэ шухала хэрэгые хүтэлбэрилдэгүй ябадалынь харуулна. Эдэнэр соцмүрысөөнэй удхашанар гээшэ энхэ амгаланшье сагта, дайн сэрэгэй боложо байһан мүнөө үедэ илангаяа өхэ түргэтэй юм гэжэ ухаа ойдоо хүсэд хээгүй байнад.

Бүхэсоюзна соцмүрысөөнэй хөөрлохи шатын дүн гаргагдаха болзор дутэлжэ байна. Энэндэ бүхы анхаралаа ба харюусалгатайгаар

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй нэгэ һара

Түрүүшүүлтэй зэргэшэгты!

Гармацу

Энэ эдир залуу ширааг шамбай басаган өөрынгөө арадтай хамта өсэгэ ороноо хамгаалгада оролсоһон юм. Жэлһээ үлүүтэй сагта жэшээтэ һайнаар ажаллаад байнадаа, Гармацу Банзарактаева габшагай суута малшан болобо. Эдир Гармацу арюун уялгаяа шадаамар һайнаар бэелүүлэгэй хамта, үхэр малһаа улам ехэ эдишэ уушын үүл абахыи түлөө эрмэлзэн ороло доно.

17 наһатай эдир басаганай үүсхэлээр, үнөөдые гурбан удаа эбэлгэжэ һааха ябадал Крупскаягай нэрэмжэтэ колхозойнь һаалишалай дунда үргэнөөр дэлгэрбэ. Тэрэнэй аша туһаар артелиинь МТФ урданайхиһаа нилээд ехэ һү абадаг болонхой. Гармацу өөрөө 56 литр һү һаажа, үдэр бүри 6 литр һү нэмэжэ.

Эдир һаалишын эрхим жэшээе дахажа, эндэхи һаалишад үшөө ехэ һү һаадаг болоо гэбэл: Думма Балданова—9 литр, Пүрбо Цыреэмпилова—4 литр, Намсалма Батмаева—2 литр, Цыбенова—5, Дубданова—3, Тыхеева, Цыренцу Балданова, Цыреэмпилова гэгшэд бүгэдэ 40 литр нэмэжэ абадаг болонхой.

Гармацуда адли габшагай хүнүүдэй ажал үхэр малһаа үшөө ехэ продукци абажа болохо байһаниие баримтална.

Нүхэд, малша һаалишад! Өөрынгөө үдэр бүриин үрэ бүтээсэтэ ажал дээрэ һанаашалга үүсхэл гаргажа, маргааша мүнөөлэрэйхиһөө үшөө ехэ тоно, мяха һү абахын түлөө эүдхэн тэмсэгты! Тэрээгээрээ таанар бүгэдын бузагай дайсаниие бутасохихо ябадал турэгдэхэ, ами бээ хайрлангүй арьяатан алуурша дайсантай үшөө баатарлигаар тулаллаха ябадалдань өөрынгөө эрэлхэг шудартуу боецүүдтэ түүхэдэ мартагдашагүй туһаламжа тэгүүлэ байнат.

П. МАЛАКШИНОВ.

Аяма халуун үнгэржэ, ханхинама хүйтэн газаанай өрэбэ. Үдэр ошохо тудам сэрэгэй үбэл ойртожо, алуу малаа хото хорёондо оруулха хаһа саг дүтэлжэ байна. Энэ хадаа үбэлжэлгын бэлэдхэлые али болохоор шамдуулхыень эрид шангаар эринэ гээшэ. Һүрэг малаа і садхалан дулаанаар үбэлжүүлхэ гэбэл, бидэнэр үндэһэн хэдэн үдэрнүүдтэ үбэлжэлгэнэ бэлэдхэлые сүм дуурһаха ёһотойбди. Үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл хадаа байлдаанай фронт дээрэ хориглолго хамгаалалта бэлэдһэнтэй адли. Тиимэ ушарһаа тэрэ хэрэгтэ хайхарамжагүйгөөр гү, али һалан амараар хандаха ябадал хоротэ, гэмтэ хэрэг мүн гэжэ ойлгохо шухала. Тиимэ ушарһаа, байлдаанай фронтын боецтэ адлаар үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ хэрэг—малша, колхозник бүхэнэй мүнөөдэрэй маша харюусалгатай зорилго болоно.

Бидэнэр, илангаяа малажалай фермэнүүдэй бүхы хүдэлмэришэд энэ октябрь һарада эрид шангаар ажаллаха ёһотойбди. Энээнһээ ерэхэ үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхэ ябадал дулдыйаха болоод байна. Ушарынь юуб гэхэдэ, хэдэн олон байранууд шэнээр баригдаадүй, һэльбэн заһаха ажал холо дутуу байха юм. Зарим колхозууд үбһэ тэжээл хүсэд түхеэржэ шадаадүй аад мэхиинэ һолоомо мүнөө бэлдэхэ хэрэгые огто тоологгүйнь гайхалтай. Тэдэ артельнүүд хэндэ найданаб?

Энэ хэдэхэн үдэрнүүдтэ унтаха нойргүй ороло-сотой шангаар ажаллабал тэрэнэй ашаг туһань угаа ехэ, үбэлжэлгые садхалан дулаанаар үнгэргэхэ ябадалда маша ехэ үүхашанартай байнынь мэдэжэ ойлгыт, нүхэд! Иимэ набша нанаа үбһэ һолоомо үбэлэй сагта үзэгдэхэгүй, саһанда булаатай, шэмэ амтагүй болоод байхыень бодожо һанаан үзыт.

Тиимэһээ хүйтэн болохоһоо урда, илангаяа энэ октябрь һара соо буурал толгойтоһоон эхилэлэ малай үбэлжэлгын бүхы бэлэдхэлые ойрын үдэрнүүдтэ дуурһахынь тулада эрэлтэйгээр ба эмхитэйгээр ажаллахань эгэл шухала болоод байна.

ВКП(б)-гэй Обкомой тусхайта тогтоолой ёһоор байгуулагдаһан ударидан гүйсэдхэхэ группанууд хадаа үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй ябасые үргэлжэ шалгаан хянажа, элирүүлэгдэһэн дутуунуудые ябуулдундань түргэнөөр усадхахын тулада тодорхой хэмжэнүүдые тэрэ доронь абахэ уялгатай. Тэрэшэлэн ударидан гүйсэдхэхэ группанууд болбол шангаар ажаллан шалгаржа элирһэн хүнүүдые алдаршуулха, тэдэнэй ажалай ашаггай оньһо аргыень олон малшадай шадабари болгохын тулада зохихо хэмжэнүүдые абахэ, тэдэнэй тухай һонирхолтой материалнуудые районой ба республикын газетэнүүдтэ бэшэжэ толилхо үүргэтэй.

Думма хүгшэнэй үгэ

Сэлэнгын аймагай Жаргалантын сомоной Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз үүлтэр һайхан үнеэдһөө үрмэ тоно, һү һаалиин булаг мэтэ дэлбэрэн дэбэрэн ерэһэн энэ жэлэй хонгор тарган намарые угтажа байна.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозойхид гүрэндөө тушааха ёһотой һү тоноёо бүри үнихэн тушаажа дүүргэһэн ба улам эршэмтэйгээр саашаа ажаллана.

Энэ колхозой һү тоно буйлуулан болбосоруулдаг газарта эгээ мүнөө тэбхэр 60 наһатай хүгшэн суута ажалша Думма Данжаева гэдэг ажаллажа, хажуудаа Намжал Шагдарова гэдэг эхэнэрые өөрынгөө шадабари мэргэжэлдэ дүршүүлжэ байна.

Данжаева хүгшэн үдэр бүхэндэ 23—25 кг. эрхим һайн шанартай тоно буйлуулжа колхоздоо тушаана.

Думма хүгшэнэй хөөрэхэнь: „Мүнөө дайн сэрэгэй үе тохеолдоһон энэ сагта хүлтэ гартаараа урагшаа зүдхажэ хорото дайсанаа хайшан гэжэ дарахын тулада улам шангаар ажаллаха ёһотой байнабди. Би өөрөө 60 наһатайб, тоно буйлуулха ажалда мүнөө Октябриин 25 жэлэй ойдээрэ гурбан жэл хүдэлмэрилһэн сагни тохёолдобо гээшэ, тиигээд үшөөл ажаллаха шадал шэнээн намда байха. Минии үбгэн 69 наһатай, тиигээд мал адуулжа ябана. Бэрэмни мүнөө аарса буйлуулха ажалда байна, хүбүүмни Улаан Армида алба хэжэ эсэгэ ороноо хамгаалсажа ябана“.

—Тиигээд бидэ гэртээ үлдэгшэдынь юугээр ядаха һэн бибди; колхозодоо шадал шэнээгээ хямгадаагүй ажаллажа, дайсанаа түргэн дарахын тулада ажал хүдэлмэреэ шанартайгаар, тиигээд өхээр хэхэ бүтээхые ороло доно бди. Энэ һанажа хүдэлдэгөө бэшэ нүхэдтөө хэлэжэ ойлгуулжа ябагшаб,—гээд тон урматай халуунаар хэлэнэ.

Иимэ хүндэтэ хүгшэнэй үнэтэ үгые дуулахадаа эльгэ зүрхөө хүдэлэн баярлахаар байна.

Х. НАМСАРАЕВ.

Жэшээ абагты!

ПЕТРОПАВЛОВКА. (Манай собкорриһоо телефонoор абтаба). Ленинэй нэрэмжэтэ артельдэ адлаар үбэлжэлгэдэ бэлэдһэн артель Гэгээтыи сомонһоо байтагай, Зэдыи аймаг доторшье үсөөхэн. Адуу малаа садхалан дулаанаар ондо оруулхын тулада бүхы бэлэдхэлынь хэгдээ. Үхэр малаа үбһэ тэжээлээр хүсэд ханганхай. Түсэбһөө үлүү 200 гектарай үбһэ сабшажа абшаһан байна. Тэрэнһээ гадна нилээд ехэ силос, зеленка болон турнепс г. м. тэжээлүүдые бэлэдхэһэн байха юм. Энэ элбэг тэжээлээ тамтайгаар гаргашалха тухай эохихо заабаринуудань үүгэнхэй.

Түс артель түсэбһөө үлүү 300 шахуу хонь ямаад, 30 гаран тахайнуудые түлжүүлхын хажуугаар, 1943 оной үялгата тушаалга болгон 20 толгой үхэр гүрэндөө авансаар үгөөд байна.

А. КОСТЕЕВ.

Социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилхэ

ЗАВОДУУД ба фабрикануудаар, шахтанууд ба транспортнуудаар, полинууд ба машинно-тракторна станциинуудаар агууехэ Эхэ ороноймнай стахановецуудай оломиллионно армиа фронтдо туһалха гэһэн иимэ иэгэн һашал бодолтойгоор үсэд шангаар ажаллажа байнад.

Стахановец—тылэй гвардеец мүн.

Стахановска ажал хүдэлмэри гээшэ хэдэн мянгаад геройнуудые туруулдэг байна. Тылэй туруушуулэй зэргэдэ манай социалистическэ Бурят-Монголой түлөөлэшэд нилээд олон бии. Эдэнэр хаа-хаанагүй хүдэлмэрилхэ зуураа, республикадаа алдар соло олгоно.

Хүдөө-ажахын талаар Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй туруушын ээлжээнэй дүнгүудые гаргаха зуураа, манай республика доторхи 1942 оной хабарай үеын хүдэлмэринүүдэй түлөө ССР Союзай Газартаряалангай Арадай Комиссариадай приказай ёһоор манай республикын эрхимүүд—Тугулукова (Хонхолойн МТС), Осорова (Кыренэй МТС), Торгосоева (Түнхэнэй МТС) ба бусад хамта 8 трактористнуудта Советскэ Союзай эрхим трактористнуудай нэрэзэргэ олгогдоһон ба хүдөө-ажахын үшөө 16 эрхимүүд социалистическэ мүрысөөнэй тугые улам дээшэлүүлжэ, ашаг туһата стахановска хүдэлмэринүүдээрээ олонниго колхознигуудые шэнэ шэнэ ялгатануудай түлөө үраялан ябаһанайнгаа түлөө «Хүдөө-ажахын отличник» гэһэн тэмдэгүүдээр шагнагдаһан байнад.

Тылэй фронтовигууд болохо эдэ ниние гэдэргэнь сохижо, усадхаха хэрэг өөрөө туйлагдаха бэшэ, харин тэрэниие фронт дээрэ ба мүн тылдэшье ами бээ хайрлангүй тэмсэжэ туйлаха хэрэгтэй. Энэниие манай тылэй фронтовигууд һайн мэдэжэ, үйлэдбэриин бүтээсые үдэрһөө үдэртэ өхэдхэжэ байна.

Туйлаһан амжалтануудаараа һанаагаа амаржаха бэшэ, харин ажалэй шэнэ, шэнэ амжалтануудые туйлаха—мүнөөдэрэй зорилго нимэ гээшэ.

Октябриин XXV ойн һайн үдэрые хүдөө-ажахын жэлые амжалтатайгаар дүүргэхэр тэмдэглэхые манай республикын хүдөө-ажахын бүхы хүтэлмэрилэгшэдые Тарбагатайн аймагай «Искра» колхозой членууд үряалһан байна.

Советскэ патриотуудай энэ үряалаа манай республикын хүдөө-ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд халуунаар угтан дэмжэжэ байнад. Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй уялгануудые дүүргэн, эхэ ороноймнгоо хүндэлэл, эрхэ сүлөө ба бээ даанги байдалые баатарлигаар хамгаалжа байгаа инаг Улаан Армидаа эдээ хоолой зүйлнүүдтэй ба ажаглийлдэбэриин продукци тээһэн составуудые таһалгаряагүйгөөр эльгээхын тулада, эдэнэр октябриин үдэрнүүдтэ социалистическэ ажалай шэнэ шэнэ жэшээнүүдые харуулжа захалаа.

Эвэ найхамшаг хүдэлөөниие дэмжэхэ ба хүтэлбэрилхэ хэрэгтэй.

Хүдөө-ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд мүрысөгшэдэй зэргэдэ оролсожо, 1942 оной ажахын жэлые амжалтатайгаар дүүргэжэ, мүрысөөндэ түрүү һуури ээлжэнэй түлөө тэмсэгты!

Е. ХЕЛХЕЕВ.

Оборонын Арадай Комиссариадта

Немецкэ булимтаргшадта эсэргүүсэн Эсэгэ ороноо хамгаалгын байлдаануудта баатаршалга, тэсэбэритэй ябадал, эрэлхэг зориг, жаяг заршам ба эмхитэй ябадал гаргаһанайнгаа түлөө, личнэ составайнгаа героизм гаргаһанайнь түлөө 5-дахи Улаантугта буудалгын дивизи 44-дэхи гвардейскэ Улаантугта буудалгын дивизи болгогдоо.

Дивизиин командир—полковник **Куприянов** Дмитрий Андреевич.

Шэнэдхэн байгуулагдаһан дивизидэ Гвардейскэ туг барюулагдаха.

Далайн сэрэгэй флодойн морягуудта пенси олгохо тухай

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет болбол далайн сэрэгэй ябуулпанууд боложо байгаа оршондо һамаржа ябаа далайн флодой пароходуудай морягуудта ба тэдэнэй бүлэнэртэ РККА-гэй сэрэгэй алба хэгшэдтэ тогтоогдоһон пенсинүүдые олгохо ба тэдэнэй хэмжээнүүд тухай гурим заабари тогтоообо. Пенси олгохо дээдэ, ахалагша ба дунда начальствующи составта хэд орохоб гэхэдэ: капитанууд, каравануудай начальнигууд, багермейстернууд, помполидууд, капитанай туһалагшад, багермейстернүүдэй туһалагшад, ахалагша механигууд, караванай инженер механигууд, донкерманууд, электромеханигууд, радиотехнигууд ба лоцманууд. Младша начальствующи составта хэд орохоб гэхэдэ: боцман, ахалагша моториствууд, ахалагша радистнууд, самоходно бэшэ судननуудай старшинанууд, ахалагша машинистнууд, ахалагша лекторнууд ба ахалагша поварнууд.

(ТАСС).

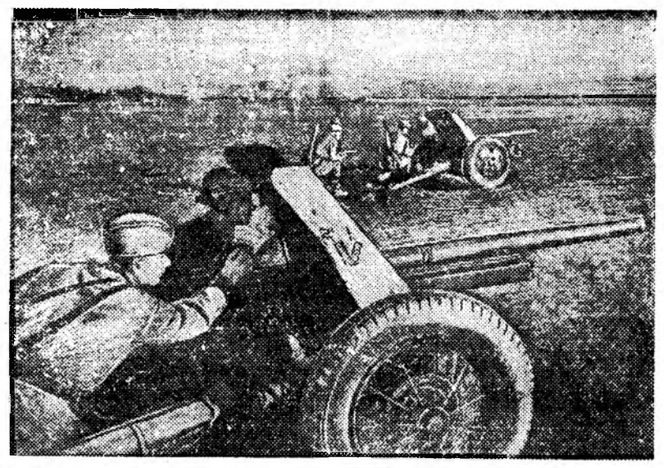

ДАЙЛАЛДАЖА БАЙГАА АРМИ (Моздогой оршон, Хойто Кавказ).

Ахалагша сержант Е. Г. Брюк гэгшын командалдаг батарейн расчет баатар зоригтойгоор тулалдана. Тэрэнэй ехэ буу болбол буудалгынгаа позиционе тургэ-тургэн нэлгэдэг ба расчедойнгоо найн худэлмэрилдэг дээрэ-нээнь дайсанние мэргэнээр буудаха зуураа гэмтэдэггүй байха юм.

Зураг дээрэ: дайсанай гэдэргээ тонилжо ябаһан танкнуудые буудажа байна.

В. Ивановой фото (ТАСС-эй фотохроникоо)

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОҺОО

Октябриин 5-ай үдэшын мэдээсэл

Октябриин 5-ай туршада манай сэрэгүүд **Сталинградай** оршондо ба **Моздогой** оршондо дайсанда эсэргүү байлдаануудые хэбэ. Бусад фронтнууд дээрэ шухала хүбилалганууд болоогүй.

Манай корабльнууд Балтийска далай соо 10.000 тоннэ үһа туриха хэмжээтэй немецкэ транспортые шэнгээгээ.

* * *

Октябриин 4-дэ манай авиациин частьнууд фронтын эльдэб участогууд дээрэ 10 немецкэ танк, сэрэгүүдые һуулгажа ябаһан 30 автомашина, горючитай 4 автоцистернэ үгы хэһэн гү, али гэмтээһэн, һомо хэрэгсэлтэй 2 склад тэһэлһэн, түмэр харгын состав хяа бала сохиһон, артиллерийскэ 3 батарейн буудалгые дараһан, дайсанай 2 рото шахуу ябган сэрэгые тараан сохиһон ба зарымыень үгы хэһэн байна.

* * *

Сталинградай оршондо хатуу шанга байлдаануудые үргэлжэлһөөр. Дайсан болбол заводской поселок тээшэ добтолго хэхээр ябган сэрэгэй 3 дивизи ба авиациин дэмжэлгэтэйгээр ябуулгаа хэхэ 100 танк хаяһан байгаа. Советскэ сэрэгүүд гитлеровецүүдэй олон тоото атакые тогтоон барижа, тэдэнэрые ехэ гэлтэдэ оруулаа. Тус байлдаанда хүсэд бэшэ баримтын ёһоор 14 немецкэ танк гэмтээгдэһэн ба галдагдаһан, дайсанай 1.000 шахуу солдат ба офицер хюдагдаһан байна. Манай артиллериин ба гвардеец-минометчигуудай буудалгаар 5 минометно батарей, 85 автомашина, нэгэ батальон шахуу ябган сэрэгүүд үгы хэгдэбэ.

* * *

Сталинградһаа баруун-хойгуур нэгэ участок дээрэ манай сэрэгүүд эдибхитэ дайшалхы ябуулганууде хэжэ, өөһэдынгөө позиционе һайжаруулаа. Байлдаанай болһон газар дээрэ дайсанай 200 шахуу үхээр үлэбэ. 3 немецкэ танк, хуягта машина, 4 ехэ буу, 6 пулемет үгы хэгдээ. Старшина нүхэр Свиридов түрүүтэй булэг боецүүд дайсанай траншей худар гүйлдэн ороод, тэндэ байһан гитлеровецүүдые хяа бута сохижо шэнэ рубеж дээрэ бэхижээ. Удангүй немецүүд контратака хэбэ. Манай боецүүд 2 часай туршада дайсанай тоогойнгоо талаар булюу хүсэнүүдэ эсэргүү тэмсэл хэжэ немецүүдэй атакые тогтоон бараад, 50 гаран солдат ба офицерые хюдан алаһан байгаа.

* * *

Моздогой оршондо нэгэ һуурин газарта хатуу шанга байлдаанууд үргэлжэлбэ. Н-скэ соединениин частьнууд дайсанай ябган сэрэг ба танкнуудай 4 атакые тогтоон бариба. Үдэрэй турша соо манай боецүүд 12 немецкэ танк гэмтээжэ, 6 миномет, 6 пулемет үгы хэжэ, дайсанай 600 солдат ба офицерые алаһан ба шархатуулһан байна.

Октябриин 5-да манай нэгэ частиин байһан газарта дайсанай самолет газардаа. Летчигынь һайн дураараа плендэ оробо. Германие илаха юм гэжэ этигэгшэгүйб, Гитлерэй түлөө шуһаа адхаха дурамгүй юм, гэнэ.

* * *

Брянска фронт дээрэ манай частьнууд винтовкын ба пулеметно буудалгаар дайсанай амиды хүсэнүүдые үгы хээ. Үдэрэй турша соо 230 гитлеровецүүд үгы хэгдээ. Политругай орологшо нүхэр Можара, улаанармеецүүд нүхэд Латышев ба Травка гэшэд дайсанай оборонно худар сүмэрэн ороо. Немецүүдэй окопуудта хүртэр 40—50 метрын үлөөд байхада эдэ зурхэтэн сэхэ хүл дээрээ бодосогоохон байгаа. Тиихэдэнь гитлеровецүүд плендэ орохонь гэжэ ойлгоод окопуудһаань үгтан гараһан юм. Нүхэр Можара ба улаанармеецүүд гранатануудые абажа булэг немецүүд худар шэдэбэ. 12 немецкэ солдат ба офицернүүдые үгы хээд, манай боецүүд өөһэдынгөө подразделениндэ бусажа ерээ.

* * *

Немецко-фашистска хара золгууд Ростовой үйлсэнүүд ба талмайнуудые шуһаар хушана. Ажана амгалан һуужа байһан советскэ арад зониие олоорынь арестовалха ба буудан алаха ябадалнууд нэгэшье үдэртэ эогсоногүй. Олон тоото арестовалагдаһан булэг хүнүүдые сентябриин 14-дэ СС-тэнэй банда баржада буулгаһан байгаа. СС-тэн тэдэнэрые бүхэли һүниндөө зобоогоод, Һуулээрынь мүрэндэ шэнгээгээ. Сентябриин 21-дэ немецкэ алууршад Камышевахинска паркда эрэ ба эхэнэр 80 хүнүүдые буудан алаа. Һаяхан Будённовско проспект дээрэ гэгээн сагаан үдэр дунда мэдэгдэхэгүй хүнүүд нэгэ немецкэ офицерые алажархёо. Фашистска бандидууд тэрэ хабиин бүхы үйлсэнүүдые бөһэлээд али дайралдаһан хүнүүдые барижа, эхэнэр ба үхибүүд гэхэ мэтын 100 хүнүүдые суглуулаад буудан алаба.

* * *

Румынидахи оршон байдал үдэр ерэхэ тулам хурсадажа байна. Олон румынууд орон нютагаа немецкэ провинци болгуулһандаа гитлеровецүүдые үзэн ядаха ябадалаа нюун далдалнагүй. Иимэ болһон дээрэһээ Гитлерэй румынска засагууд ехээр мэгдэнэ. Зубхэн 5 үдэр соо Антонеску хэдэн аймшагтай хуулинуудта гараа табяа. Ороной байдал тухай мэдээнүүдые задаруулһан ба саботаж хэһэнэй түлөө алаха сааза үйлдэхэ тогтоол тунхаглаба. Сэрэгэй таталгада ерээгүй ба болхуултаха ябадал хэһэнэй түлөө, мүн сэрэгэй предприятиин худэлмэриһөө хулжаһанай түлөө буудан алаха тухай хуули гаргаа. Эдеэ хоолой зүйлнүүдые тушаахаяа арсаһан тарялашаниие саазалха хуули паргагдаба. Мүн толгойн хэрэгэй кодексдо хэлэн шэнэ заһабаринууд оруулагдаһан байна. Эдэ бүхы хэмжээнүүд халаа немецкэ булимтарагшад ба тэрээлэй зарсануудта улам бүри элитээр эсэргүүсэдэг болоһон румынуудай дураа гүталгые шуһан соо шэнгээхэ гэһэн ябадал болоно.

Октябриин 6-ай үглөөнэй мэдээсэл

Октябриин 5-ай һүниин туршада манай сэрэгүүд **Сталинградай** оршондо ба **Моздогой** оршондо дайсанда эсэргүү байлдаанууде хэбэ. Бусад фронтнууд дээрэ ямаршье хүбилалганууд болоогүй.

* * *

Сталинградай оршондо манай сэрэгүүд дайсанай танкнуудыг ба ябган сэрэгүүдтэ эсэргүү байлдаанууде хэбэ. Н-скэ частиин хамгаалжа байһан участок дээрэ немецүүд нэгэ полк шахуу ябган сэрэг ба 15 танк атакада оруулаа. Манай боецүүд гитлеровецүүдэй 7 атакые хойно-хойноһоонь тогтоон барижа, 3 танк гэмтээжэ, нэгэ рото шахуу немецкэ ябган сэрэгые үгы хэһэн байгаа. Волжско сэрэгэй флотилиин кораблиин артиллерийскэ буудалгаар дайсанай 2 артиллерийскэ батарейн буудалга дарагдаһан, 3 минометно батарей үгы хэгдэгэн байна.

* * *

Сталинградһаа баруун-хойгуур Н-скэ часть эдибхитэ байлдаануудые хэжэ нэгэ бага урагшаа дабшаба. Дайсан болбол зарим участогууд дээрэ контратаканууде хэзэ, манай подразделениинүүдэй винтовкын, пулеметно ба минометно буудалгаар гэтэргээ хаягдаһан байгаа. Эдэ байлдаануудай үедэ немецүүд 400 шахуу солдат ба офицерэ алуулжа гээбэ. Дайсанай 23 пулемет, ехэ буу, һомо хэрэгсэлтэй хэлэй повозко үгы хэгдээ. Боецүүдэй гар буугаар немецкэ самолет унагаагаа.

* * *

Моздогой оршондо манай боецүүд дайсанай атакые тогтоон бариба. Артиллериин ба миномедой буудалгаар 3 танк ба 80 гитлеровецүүд үгы хэгдээ. Ондоо нэгэ участок дээрэ гвардейскэ часть 4 немецкэ танк, 13 повозко үгы хэжэ, дайсанай 200 шахуу солдат ба офицерые хюдан һалгааба.

* * *

Новороссийскһаа өгүүн-үрдүүр нэгэ участок дээрэ советскэ сэрэгүүд контратака хэжэ үндэрые өгэлээ. Тэрэ үндэрэй түлөө болоһон байлдаанда румынска батальон хяа бута сохигдожо, 2 танк ба 7 автомашина үгы хэгдэбэ. Манай венитчигүүдэй буудалгаар 2 немецкэ самолет гэмтээгдэһэн ба 2 самолет унагаагдаһан байгаа.

* * *

Ленинградска фронт дээрэ манай подразделениинүүдэй эдибхитэ ябуулганууде, артиллериин, минномедууд ба снайпернуудай буудалгаар гурбан үдэрэй турша соо 2 рото шахуу гитлеровецүүд хюдагдаба. Улаан Тугта Балтийска флотой летчигууд дайсанай аэродромдо амжалтатай добтолго хээ. Бомбын сохилтоор газар дээрэ дайсанай «Юнкерс—88» гэдэг 7 бомбардировщигууд үгы хэгдэжэ, 12 бомбардировщигууд гэмтээгдэһэн байна. Тэрээнһээ гадна агаарай байлдаанда манай летчигууд 3 немецкэ самолет унагаагаа.

* * *

«Үбэл Харьковай хажууда боолгоһон байлдаанда би бээе хүлдэгүй аад, үни удаан госпитальдо байгаад, зүбхэн августда өөрынгөө частьда бусажа ерээ һэм. Тэрэ ерэхэлэмни ротымнай состав бүрэндаа шэнэ болоһон байгаа. Бүхы батальон соо арай гэжэ нэгэ хэдэн таниха солдадуудые олоо һэм. Эдэнэртэй хөөрэлцэхэдээ манай подразделениинүүд хүшэр мүндэ гээлтэнүүдтэ ороо юм байна гэжэ мэдээ бэлэйб. 5-дахи рото соо 145 хүн байһан юм. 3 дахин нэмэлтэ абажа бүхы дээрээ 150 хүнүүдые абаһан байгаа. Теэд минии бусажа ерэхэдэ 40 солдаһаа олон бэшэ хүн үлэһэн байба. Нэгэ байлдаанай үедэ ехэ олон офицернүүд жатсаалһаа гараа һэн гэжэ нэмда нүхэдни мэдээсээ һэн. Дивизиин командир генерал Капке, дивизиин штабай начальник ба бусад офицернүүд алагдаа. Солдадууд немецкэ армида дүбэлэй хүйтэнэй ушаруулдаг аюулнууд тухай ба ерэхэ үбэл тухай ехээр һанаагаа эобоно» гэжэ 294-дэхи немецкэ ябган сэрэгэй дивизиин 515-дахи полкын 5-дахи ротоһоо плендэ ороһон ефрейтор Максимилиан Матцнер гэгшэ хөөрэнэ.

* * *

Венэһээ Эльза Штраубе гэгшэ немецкэ унтер-офицер Фридрих Келлер гэгшэдэ иитэжэ бэшэнэ: «Городтомнай шархатагшадай бололлоон боложо байна. Манай эндэ мүнөө тиимэ шархатаһан хүнүүд хэзээ-хэзээнэйхиһээ олон болонхой. Шархатагшадые санитарна поездууд ба пароходуудаар асарна. Үсэгэлдэр баһа 3 пароход ерээ. Хүүргын хажуудаа ехэ олон хүнүүд сугларһан байгаа. Теэд тэндэ хараһан юумээ бүтэдынь шамда ойлгуулхаар бэшэжэ шадахагүй байнаб. Венэдэ мүнөө шархатаһан солдадууд һуурин зоолгоо олон гээшэ ха гэжэ би бодоноб».

* * *

Фашистска плендэ тэрьелэжэ ерэһэн советскэ гражданинууд Кубаниин эзэмдэгдэһэн районуудта немецко-фашистска хара золгуудай хэдэг элдэб муухай аашануудай тухай хөөрэнэ. Краснодарска хизаарай Псебай гэдэг тосхониие эзэлэд немецүүд тэнлэхи тарялашаниие шуһата муухайгаар хэһээжэ эхилһэн байгаа. Түрүүшынгээ үдэртэ гитлеровецүүд Шилин, Токарев ба Поляков гэлэг колхозниууде үлгэжэ алаа. Бүхы ехэ наһатай хүнүүдые ба багашуудые харгы ба хүүргэнүүдэй заһабарида намнажа абаашаа. Үхибүүтэй болохо колхозница Курилкина гэгшые шулуу ба эльдэ зөө гэжэ бааллаба. Тэрээнэй арга шадалаа барагдажа унахадань немецкэ золигууд зала уда сохеод, һуулээрынь буудан алаһан байна.

Хилын саанаһаа

Эзэмдэгдэһэн советскэ районуудай улад зон гитлеровскэ богоолшологшодто тон ехээр зэбүүрхэнэ

ЖЕНЕВА, октябриин 5. (ТАСС). Эзэмдэгдэһэн советскэ районуудтахи байдал тухай германска газетэнүүдэй мэдээсэлнүүд болбол эдэ районуудай улад зон хамаг бүхы немецкэ сэрэгэй ябуулганууда тон ехээр эсэргүүсэхэ ябадалтай эзэмдэгшэд алхам бүхэндөө ушаржа байһан тухай гэршэлнэ.

«Кенигсбергер Альгемейне Цейтунг» гэдэг газетэ «колхозуудые үгы хэхэ ба эзэмдэгдэһэн районуудтахи городуудай индустриие олоорынь усадхаха тушаа» немецүүдэй табиһан зорилгодо эзэмдэгдэһэн районуудай улад зон ямаршаар хандажа байһан тухай өөрынгөө корреспондентын статья тунхаглаба. Нэгэ колхозло ябажа ерэһэн энэ газетын корреспондент хадаа тус колхоз урдань баян байгаа һэн гэжэ мэдэрнэ. «Манай ябажа ерэһэн энэ колхоз урдань олоннитын байра барилганууда эльбэг байгаа, тэндэ столово, электростанци баня ба конюшни бии байгаа. Тэдэнь мүнөө хоохороо», гэжэ тэрэ корреспондентын бэшэг соо хэлэгдэнэ. Гитлеровецүүд энэ колхозые һандаргажа һалгаахаа гэжэ шийдхэһэн байгаа, «эүгөөр бидэнэр эндэшье айдаһатай ушарнуудые хараһан байнабди, тиимэ үшэрнууд бүхы советскэ районуудта үзэгдэжэ байдаг гэжэ тус корреспондент мэдэрнэ. Тэнэ манай түлөөлэгшэд болбол колхозно зөөриие усадхагдахань гэжэ советскэ тарялашадта хэлэхэдэнь, тэдэнэр өөһэдынгөө дураа гутанги байһаниие нюужа далдалжа шадаагүй, хари урданаймнай байдал һураггүй һайн байгаа һэн гэжэ хэлэһэн байха юм.

Немецүүдтэ зэбүүрхэнги ба тэдэнэй бөөлүүлжэ байгаа хэмжээ-ябуулганууда тон ехээр эсэргүүсэжэ байһан тухай Псков городой оршон тойрон байһан нэгэ хэдэн деревнинүүдтэ ябажа үзэһэн «Дейчи Цейтунг Ин Остланд» гэдэг газетын корреспондент гомололтойгоор бэшэнэ. Тэрэ хадаа тарялашад бидэнэртэй хөөрэлдэхэшье дурагүй, «тэдэнэй һэжэгтэйгээр хандаха ябадалые зайлуулхын аргагүй» гэжэ сэхэ мэдүүлнэ.

Мүн тэрэ газетэ хадаа нэгэн «немецкэ ажахын командын» начальнигай статья тунхаглана. Энэ тонуулшан халаа «ородой тарялашад немецүүдтэ этигэнэгүй, тэдэнэр хадаа урынгаа замһаа ондоо харгыгаар ябаха дурагүй» гэжэ баһал гомололтойгоор бэшэнэ. Эзэмдэгдэһэн районуудтахи улад зон немецүүдтэ худэлмэрилхэ дурагүй.

«Ревалер Цейтунг» гэдэг газетэ болбол улад зониие буу зэбсэгээр хангадаг хүнүүд Эстониин эльэб олон районуудта бии боложо байна гэжэ мэдээсэнэ.

КОПЕНГАГЕНДА УЛАД ЗОН БА «ҺАЙН ДУРААРАА ОШОГШОДОЙ» ХООРОНДО ТУЛАЛДААН БОЛОБО

СТОКГОЛЬМ, октябриин 5. (ТАСС). Советскэ сэрэгүүдээр үй бута сохигдоһон «Даниин һайн дураараа оршошодой корпус» гэдэг вабхай зайгуулнуудай хог богууд советско-германска фронт дээрэһээ мэнэ һаяхан Копенгагенда бусажа ерэһэн байгаа. Датска столициин үйлсэнүүдтэ эдэ һайн дуратанай харагдамсаар тэндэхи улад зон тон ехээр дураа гутаба. Эдэ гитлеровскэ хулһэншэдые үзэн ядажа байһан тухайгаа олоншог хүнүүд сэхэ хэлээ. Рижзаус—бюро гэдэг датска агентствын официальна мэдээсэһэнэй ёһоор, өнэ городто «саг бусын ажуулнууд» ушарба гэнэ. Копенгагинай центртэ байһан үйлсэ ба Ратушын талмай дээрэ 5 хүн шархатаба. Полицейскэ инспектор болбол улад зониие амгалан түбшэн байхыень үрэалжа хандаһан байха юм.

Квислинговскэ штурмовигууд лагерьһаа зугадана

ЛОНДОН, октябриин 5. (ТАСС). Советско-германска фронт дээрэ эльгэгдэхын тулада татагдаһан квислинговскэ штурмовигууд лагерьнуудһаа зугадалгань үргэлжэлһөөр. Тэдэнэр хадаа таталгаһаа зайсахын зорилгоор алибаа арга мэхэ хэжэ, фронт эльгэгдэхэһээ угаа ехээр айна. Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, СССР-тэ эсэргүү фронтдо ошохоһоо арсаһан штурмовигууде хаахаа ушее нэгэ концлагерь Берген шадар Ульвен гэдэг газарта байгуулагдаа. Мэгдэлгэ түшүүрилдэ ороһон эдэнэй нилээд олон хүниинь шведскэ хилэ дабажа гараад зугадажа арилһан байна. Нүгөөдүүлынь квислинговскэ партиһаа гарана, гурбадахюулынь сэрэгэй алба хэжэ шадахагүй байһан тухай хуурмаг справкануудые барюулна.

Эзэмдэгдэһэн советскэ прибалтийска республикануудта хүнүүдые олоор саазална

НЬЮ-ИОРК, октябриин 5. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэхэнь хадаа Рижскэ түрмэдэ немецүүд болбол 14.000 еврейнүүдые үхибүүдтэйнь хамта, мүн тэрэшэлэн Прибалтийска республикануудта суулгэдэһэн хэдэн зуугаад голландецүүд ба 100 шахуу бельгиецүүдые саазалба. Энэ алалган 14 үдэр соо болоо.

Югославска партизануудай эдибхитэй болоһон дээрэһээ гитлеровецүүд һанаагаа зобоно

СТОКГОЛЬМ, октябриин 5. (ТАСС). Гитлеровскэ газетэнүүд партизанска худэлөөнэй ехэ боложо байһан дээрэһээ һанаагаа зобожо байһан тухай Югославиһаа абтаһан бэшэгүүдые толилно. «Националь Цейтунг» гэдэг газетэ болбол «Хороватида ба Боснидо газар нютагынь хада уулатай байһан дээрэһээ партизанска отрядуудта таатай зохид байна» гэхэһээ гадна, «ажуул, бэрхэшээл ба хохидол ехээр боложо байһан дээрэһээ харахала, партизануудта эсэргүү немецкэ солдадуудай ба усташнуудай тэмсэл хадаа ёһотой фронт гэжэ харагдаха байна» гэжэ бэшэнэ. Тус газетын мэдэрһэнэй ёһоор энэ тэмсэл дээрэһээ немецүүд ехэшэг гарза хоролтодо ороно. Партизанска снайпернуудай мэхэтэ добтолгонуудые хэһэнэйнь эсэстэ үхэһэн немецкэ солдадуудай үхээрнүүд дээрэ хэрэһэнүүд зоолгоотой байхань харагдана гэжэ тус газетэ тайлбарлалгаар мэдэрнэ. Боснидо партизанска отрядууд хала уула ба ой тайга соо хоргодожо ябанад. Үдэршье һүниншье хэгдэһэн абануудай эсэстэ ямаршье үрэ гараагүй»—гэнэ.

САЛИН ХҮЛҺЭ ТОГТУУРИТАЙ БОЛГОХО ТУХАЙ ХУУЛИИЕ РУЗВЕЛЬТ БАТАЛБА

ВАШИНГТОН, октябриин 5. (ТАСС). Рузвельт болбол салин хүлһэ ба эд бараанай үнэ сэнгүүдые тогтууритай болгохо тухай конгрессээр һайшаагдаһан хуулиие баталба. Шэнэ хуули хадаа арад зоной ажа байдалые тогтууритай болгохо хэрэгтэ нилээд туһа хүргэхэ байна гэжэ Рузвельт мэдүүлээ.

Манай республикэ дотор

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадагшадай эрхим жэлээ

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидууд оборонно худэлмэриие һайжаруулгада ехэ туһалажа хүргэнэ. Мүнөө Бурят-Монгол республика соо Осоавиахимай системэдэ 20 шахуу хүн худэлмэрилжэ байха юм. Тэдэнэр өөһэдынгөө эрхим дүй дүршэлые худэлмэришэн, колхозник ба интеллигенцидэ дамжуулан үгэнэ. Осоавиахимай Пригороднэ райсоведэй сэрэгэй һуралсалай командир инструктор нүхэр Малтых инвалид байбашье һаа сэрэгэй кадрнуудые богонихон сат соо бэлэдхэхын түлөө бухы хүсэ шалалаа гаргадаг байха юм. Тэрэ болбол элдэб эмхи зургаануудаар 50 шахуу хүниие «Ворошиловска буудатшад» болгон бэлэдхэһэн ба мүнөө сагта шэнэ группануудые эмхилхэжэ, заняти ябуулжа байна.

Осоавиахимай Баунтын райсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Золотухин тус худэлмэридэ ороһоһоо түрүүшын үдэрһөө эхилэн бүхы худэлмэреэ сэрэгэй үеынхеэр табиба. Тэрэ хадаа район соогуур ябалгын хэды бэрхэшээлтэй байбашье һаань, 10 шахуу приписные хангажа, тэндэ олоннитын оборонно худэлмэриие үргэнөөр ябуулһан байна. Осоавиахимай 3 организаци шэнээр эмхидхэжэ, сэрэгэй һуралсалай хэдэн группануудые байгуулжа, осоавиахимай 5 эхин организациин худэлмэриие шалгаһан ба членскэ түлэбэринүүдые суглуулгые амжалтатайгаар ябуулхаһаа гадна бусад олон худэлмэри хэһэн байна.

Героическа тулалдаанда дүй дүршэлтэй болоһон эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадагшадһаа олон юумые мэдэжэ ойлгожо абаха шухала.

Осоавиахимай Заиграйн райсоведэй түрүүлэгшэ лейтенант орденто нүхэр Шевцов осоавиахимай членүүдые сэрэгэй һуралсалда эмхидхэхэһээ гадна сэрэгэй үеын ургасаяа хуряаха ябадалдань колхозуудта туһалха ябадалые эмхидхэбэ. Нүхэр Шевцов воскресникүүдые өөрөө сэхэ хабаадан эмхилхэдэг ба ажалай бүтээсые дээшэлүүлгын эрхим үүсхэлшэ байдаг юм.

Д. КОЛМАКОВ.

Хэмжээ абаха хэрэгтэй

Мүнөө үедэ Осоавиахимай организациинуудай хэхэ худэлмэринь угаа ехэ болоһониинь мэдээжэ. Зүгөөр Хэжэнгын аймагай Советскэ сельсоведэй «Зургаанай Зам» колхозой дэргэдэхи Осоавиахимай организаци юушье хэнэгүй. Эндэ организациин түрүүлэгшэ хэншье байһаниинь мэдэгдэдэггүй. Членскэ түлэбэри хэндэшье үгэхые мэдэхын аргагүй болонхой.

Иимэ болошогүй худэлмэриие мэдэжэ байгаад колхозой дэргэдэхи партийна ба комсомольско организациинууд юундэ хэмжээ абанагүй гээшэб?

Р. АНАНДУЕВ.

Үбгэн залуу илгадгүй

Манай ороной бүхы арад зон эхэ ороноо хамгаалгада ехэ багагүй оролсобо. Оборонын хоёрдохи лини болохо тылдэ советскэ ороной багашууд ба үбгэд хүгшэд ами бээе хайрлангүйгөөр ажаллажа, зэрлиг муухай дайсаниие бута сохихо илалтые өөрынгөө ажалаар түргэдхэнэ.

Заиграйн аймагай «Красный опытник» артелиин баян ургаса хуряалгада 60 наһатай Ефросинья Будникова гэгшэ нэгэ хахад нормо дүүргэн худэлмэрилжэ байха юм.

Жаран наһатай Ануфрий Васильев советскэ ороноо хамгаалхын түлөө ямараар ажаллахаб гэһэн жэшээе олохон залуушуудта харуулан ябана. Үбгэн колхозник Васильев 500 ажалта үдэр олонхой.

Тэрэ үбгэн иигэжэ мэдүүлнэ: «Манай зол жаргалай түлөө немецкэ алууршадта эсэргүүсэн улаан баатарнуудай шуһа мяхана хайрлашгүй тэмсэжэ байхадань бидэнэр унаһан малгайгаа абангүйгөөр худэлмэрилхэ ёһотойбди». Энэ үгэн хэрэгые 12 наһатай эдиршүүд Лена ба Нина Еремеевтэн һайнаар ойлгоно. Эдэ хоёр эдир патриот һургуули соогоо отличнигууд байхаһаа гадна фронтдоо ехэ зонһоо дутангүй туһалхые эрмэлзэнэ. Ерээдүй сагай инженер гү, али агроном болохо Лена Нина хоёр колхозой поли дээрэ худэлмэрилжэ тус бүридөө 200 гаран ажалта үдэрнүүдые олонхой.

Эдэ үбгэд, хүгшэд ба багашууд дайсаниие бута сохилтодо бүхы хүсээ зорюулан худэлмэрилжэ байна.

Ц. РАДИОНОВ.

Болзорһоо урид

Гүрэндэ уялгата тушаалганууде болзорһоо урид дүүргэлгэ болбол колхоз бүхэнэй нэрэ түрын хэрэг мүн. Түнхэнэй аймагай колхозууд дайсаниие бута сохилгодо ехэ туһаламжа хүргэхын түлөө мүрысэнэ. Энэ мүрысөөндэ Тоорын сомоной «Улаан Шанай» ба БМАССР-эй Верховно Соведэй нэрэмжэтэ артелиин патриодууд улаан шанайнхидһаа гэгдэнэгүй. Тус колхоз мяха, картаабха ба овощь болзорһоо урид тушаахаһаа гадна 3.500 пуд таряа тушааба.

Тоорын сельсоведэй колхозууд агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин 25-дахи ойе гүрэндэ таряатушаалгаяа дүүргэжэ угтахаар зоригжонхой.

В. ВОРОНКОВ.

Хүрюусалгата редакторай орологшо Ц. ГАЛСАНОВ.

Адрэс редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина 26. Телефоны: отв. редактора—3-44; зам. редактора—3-44 (2 зв.); секретариата и отдела партийной жизни—3-23; отделов сельскохозяйственного и писем—7-55; отдела пром. и транспорта—5-07.

Н—3087

Типография государственного газетного издательства при СНК БМАССР.